

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Joost II Sickenga
Titel	Onderste boven alles uit
Jaar	2008
Uitvoering	De Roovers /

Copyright (C) 2008 by Joost II Sickenga

ONDERSTE BOVEN ALLES UIT

JOOST II SICKENGA

PERSONAGES

RAY: *Begin zestig. Oom van Mik. Eigenaar van het Griekse huis.*

AN: *Begin veertig. Neef van Jannus.*

JANNUS: *Midden dertig. Neef van An.*

MIK: *Begin dertig. Neef van Ray.*

ONDERSTE BOVEN

Ochtendschemer. Het terras van een Grieks vakantieappartement met ligstoelen, tafel, deuren naar de verschillende kamers, buitenaanrecht, enkele planten, de barbecue in de hoek etc. Rechts een deur direct naar de straat. Naast die deur een stoppenkast. An in badjas. Jannus in alleen een broek.

AN

En Mik?

JANNUS

Die is al op.

AN

Oh. *knikt richting koffiepote* Zit daar nog wat in?

JANNUS

Nee. Die is ook op.

AN

Ik anders ook. Had dit niet gedacht. Niet verwacht. Voor de zoveelste keer zo vroeg alweer. En zo uitzicht- zo eindeloos als een dag dan duurt.

JANNUS

Geen beschutting in de nacht, geen slaap die dit verzacht.

AN

Slaapgebrek ja. Slaapgebrek verpulvert het bewustzijn. Kan geen gedachte denken of: stof. Eigenaardige toekomst- hè verdomme- toe-toe, toestand. Eigenaardig.

JANNUS

Half vier. Wakker geprikt door woede. Stresshuishouding op instorten. Cortisonbalans op tilt. Ik pieker en ik ploeter. Wil er officieel sprake zijn van een depressie, dan moet je voldoen aan minstens vijf van negen symptomen. Ik vertoon dertien van de negen symptomen. En ik zie het bij mezelf gebeuren. Dit bewustzijn. In mijn brein. Ik wil er niet aan denken. Ik wil er niet mee denken. Het malen, het martelen. Alsof er in weten verlossing schuilt.

AN

Zinloos.

JANNUS

Maar het gaat maar door. En door. In de handen van mijn brein ben ik weerloos, wist je dat? In de handen van mijn brein zijn vraagtekens blinkende sikkels. Bikkelhard. Daarmee wordt gehakt, gesneden, ontleed, ontbonden. Op zoek naar de kern van de zaak hakt het brein de boel eerst grondig aan gort en gaat vervolgens met anatomische precisie alles afwegen en afvragen. Patalogica. Onverstoorbaar legt het alles op de snijtafel van het intellect, lam. En even onverstoorbaar legt het daarna alles weer op volgorde, zoals het was, zodat het past. Maar ja, het is levenloos nu, niet meer heel. Dood. Dat is het denken dat dit brein doet. Roken? Een moordenaar is het.

AN

Kijk es. *gooit sigaretten*

JANNUS

Goed man. *steekt een sigaret op, inhaleert diep* Ben ik blij dat we daar niet ook mee gestopt zijn zeg.

* * *

AN

met verse koffie Deze dagen. Deze dagen leven. Deze dagen zijn. Deze dagen zijn zo

vlak dat je er een liniaal langs kan leggen. Waterpas. Afgemeten. Die laatste weken in Holland ging ik vaak nog effe naar de Ruiter.

JANNUS

De Ruiter?

AN

Ja dat is-

JANNUS

Nachtcafé ja. Maar jij daar?

AN

Ja die laatste biertjes daar, één of twee, in de Ruiter. Daar zag je dat niet, die vervlakking niet. Daar baande het leven zich nog een weg. Het kapte, sjouwde, hakte, sjacherde voort. Voort. Fort. Soms rustte het uit. Maar hooguit even, ergens, want dan weer: verder, voort. Het leven daar. Moest. Verder. Moest. Door. Dat oerwoud van tijd. Die jungle van giftige seconden, immense uren, verraderlijke flash-backs en natuurlijk het altijd ongrijpbare nu. Ooh de schutkleur van die kleine uurtjes, die wegfladderende nachten en van die momenten gelijk een olifant. Machtig. Mijn ding. Vond dat heerlijk. Eerlijk een kick. Zeker na van die pees-daagjes.

JANNUS

Maar nu hier.

AN

Ja.

JANNUS

De drank is gedronken, de glazen hebben geklonken.

AN

Zwetend is er gedanst.

JANNUS

Heter nog is er gesjanst. Asbakken zijn volgerookt.

AN

De neuzen volgecoked. Bergen werk zijn verzet.

JANNUS

Niks heeft ons belet.

AN

Vol vuur is van alles beweerd, boven werd onder en-

JANNUS

En?

AN

En omgekeerd.

JANNUS

Ja failure werd een big success-

AN

Een winstgevende business.

JANNUS

Maar nu hier.

AN

Ja. Maar: de contracten zijn getekend en de vooruitzichten uitstekend. We moeten er gewoon effe doorheen.

JANNUS

Ja.

AN

We zijn nu al vijf dagen gestopt. Veel langer kan het niet duren.

JANNUS

Nee.

AN

Is de boiler nog aan?

* * *

RAY

Op de achtergrond klettert de douche. Ik was de nacht bij mijn vriend Takis in Miti. Drank zocht ons, heeft ons gevonden en vond ons heerlijk. Ik ben nog op, zeg maar. Ik ben nog op weg naar bed. Maar net, vanaf de weg daarboven, zag ik dat jullie wakker waren. Ik dacht, kan ik je dit vast geven. *haalt uit zijn binnenzak een doosje voor oordoppen*

JANNUS

pakt het aan, kijkt er in en stopt het in hetzelfde gebaar in zijn kontzak Dank man. Kost dat?

RAY

Krijgen kost niks. Is de slaap hier al vertrokken, of zijn jullie nog op. *kijkt naar de tafel vol koffiekopjes* De ontzuivering maakt het jullie moeilijk, is het niet?

JANNUS

Afkicken maakt me meer van de wereld dan menig middel. Vreemd is dat. Vreemd is dat, terwijl je juist slapend droomt, slaapgebrek alles dromerig maakt.

RAY

Die dromen moeten er gewoon zijn, die vinden wel een weg. Maar dat stoppen van jullie, waarom moet dat?

JANNUS

Nee omgekeerd.

RAY

Omgekeerd.

JANNUS

Ja andersom. Niet waarom stoppen; waarom dope, wat bood de dope.

RAY

Wat bood de dope?

JANNUS

lacht Niet alleen een oplossing, zou het anders heus niet laten. De laatste maanden fragmenteerde het de tijd soms in niet te lijmen splinters, stukken en van die ongrijpbare ballonnetjes. Tekstballonnetjes. Het gebeurde dat ik, amper twee zinnen in een gesprek- *douchen stopt, stilte* Ineens het onderwerp kwijt was. Vereiste een meesterlijke arrogantie om dat te verbergen. Ik bekwaamde mezelf in de nietszeggende opmerking die de goede indruk wekte. Werd daar zo goed in dat als ik bloemen ging kopen, de bloemist me nog voor het afrekenen vroeg of ik soms 'in de bloemen zat'. Want niet de inhoud maar de mechanismen. De macht van het detail. De kracht van een stilte. De juiste intonatie... imiteren. En als je iets wel wist juist dan, dan juist twijfel laten doorklinken. Niet beweren maar vragen. Dat soort dingen. Dus vooral: het kiezen van posities. Gesprekken gaan maar zelden over het onderwerp, meestal is er meer aan de hand.

RAY

doelend op de hyper-praat van Jannus Ben jij niet moe?

JANNUS

Nee. Want?

RAY

Niks. Hoe heeft die dope jullie eigenlijk zo te pakken gekregen. Want ik zie jullie, jullie zijn geen domme jongens, kunnen knokken om wat te bereiken en-

JANNUS

Heeft dat er mee te maken?

RAY

Dat. Het uitstellen van behoeftebevrediging, langetermijndoelen. Niet het sterkste punt van de doorsnee-junk.

JANNUS

Zijn ook geen junks wij. Het is meer- Kijk het was jaren ploeteren met ons bedrijf, moeizaam, stroef. Maar in die tijd was het gebruik zeg: recreatief. Toen kwam de klap. Een mega-opdracht. We braken door, waren hot en iedereen wou ineens wat van ons. Dan moet je leveren, het ene na het andere, wat zeg ik. Allemaal tegelijkertijd. In die rush werd het gebruik buitensporig. Dat begon tegen te werken. Dat moest stoppen. Dus stopten we. Hier.

* * *

RAY

kijkt hem iets te lang aan Al iets over vanavond besloten, jullie?

JANNUS

Dat feest. Nee. Zijn een beetje bang voor teveel. Verleidingen. Dope-technisch zeg maar.

RAY

grinnikend Charmante schijnheil.

JANNUS

Pfûh. Schijn bedriegt. Maar voor wie de schijn niet heilig is, d'ie liegt.

* * *

JANNUS

Ik ruik iets. Jij?

MIK

Nee. Goed, dus ik vroeg vroeger over alles waarom. Waarom. Omdat ik wou weten hoe het zat. Maar nu weet ik hoe het zit. En weet ik dus ook dat ik niet waarom vroeg om de antwoorden, maar om het nadenken. Het nadenken over de mogelijke oplossingen, de onmogelijke oplossingen. Ik vroeg waarom om te kunnen verzinnen, fantaseren-

AN

in badjas, met natte haren, staat op Wat ruik je.

MIK

Ruik niks. Maar dat ik-

JANNUS

Stank. Ja echt stank.

AN

Maar wat is het.

JANNUS

Of: waar komt het vandaan?

MIK
Verzin es wat.
AN
Ja verzin es wat.
MIK
Iets chemisch?
AN
Het is echt een ongelikte berenlucht.
MIK
Dit is toch bijkans geen product van één onzer menselijke spijsverteringen?
JANNUS
Verbrand haar?
AN
Ooh fuck. *grijpt naar haren, houdt een pluk haren in zijn hand*
JANNUS
Dat is- *An rent naar het aanrecht.*
AN
Haar, mijn haar, mijn haar. *begint zijn haren te spoelen*
JANNUS
er geschrokken achteraan Wat. Wat?
AN
Net na de douche wou ik iets in mijn haar doen. *spoelt* Stond er zo'n Griekse spuitbus met- *spoelt* Een mousse.
JANNUS
Een-
AN
Maar dat is blijkbaar haarremover, geen gel-
JANNUS
Geen gel.
AN
Nee daar scheer je mee zonder je te scheren.
JANNUS
Geen gel.
AN
Nee een mousse, haar lost daar in op.
MIK
Ik dacht dat jij de Griekse taal machtig was?
AN
Kappen met die potsierlijke babbel Mik.
MIK
Wat, ik?
AN
Ja jij.
MIK
Lul. Dat is al jaren onze lol, waarom zou ik-
AN
Onze lol, ja. Maar dit is mijn haar.

* * *

MIK

zoekt hardloopschoenen Als dit is. Hoe je nuchter bent. Dan snap ik het wel. Dat we gebruikten snap ik.

RAY

Iedereen gebruikt. In drie van de twaalf toiletten in het regeringsgebouw is laatst coke gevonden. En in dit achterlijke afgelegen Griekse dorp, bij mij in de straat alleen al, staan drie van de vijf oudjes onder toezicht van de bejaarden-antidepressiva.

MIK

Zoiets zei je, ja.

RAY

Ja en gaat het even niet zo goed dan verhogen ze de dosis. Moeten ze nog wel vier tot acht weken een beetje sukkelen want die pillen slaan nooit direct aan. Die hebben een incubatietijd, net als sommige ziektes.

MIK

Motoren slaan aan, medicijnen slaan aan. Honden ook. *Af. staakt het zoeken en gaat zitten* Als dit. Is hoe je nuchter bent. Wat ik net zei, over hoe An vertelde dat we die mega-opdracht hadden, dat was te gek. Zo'n deal, man dat verandert alles. Gek genoeg ben ik die nacht niet eens zo heel vreselijk uit geweest. Was redelijk snel thuis, wou naar huis. Heb de gettoblaster op tafel gezet. Muziek. En niet zacht. Zeker niet. Wel het ene na het andere lied. Al die liederen waar ik al die jaren zo van gehouden had. Zo innig. Vreemd genoeg is muziek altijd het mooist als ik me beroerd voel. Elke beroerde periode heeft zo zijn eigen lied. Tijden heb ik staan luisteren. Eén voor één moest ik ze horen, één voor één periode, plaats en treurigheid voor me zien. Elke wanhoop moest opnieuw worden bekeken in het licht van de wending, de meesterlijke wending die ons leven had genomen. Succes. *ziet schoenen liggen, pakt ze en trekt ze aan* Volgens mij ben ik daar en toen gek geworden. Ja gek hè. Eerst had ik het ook niet door. Het maakte ook niet zo heel veel uit hoor. Werd niet helemaal gek, klein beetje maar, dingetje. Dingetje van niets. Maar geniepig, gehaaid. In mijn denken, iets. Die net even andere invalshoek. Op het, op het uitgangspunt. Heb je succes, eindelijk, denk je ook ineens dat alles mogelijk is. *begint te hupsen, zeg maar: op te warmen voor het hardlopen* Ligt de wereld voor je open. Doet moeder aarde haar benen voor je wijd. Stom. Ik heb dingen besloten. Ik heb dingen gedaan. Ik heb een verdieping gekocht, een motor. En dat heb ik gedaan. Zijn mijn besluiten. Nu herken ik ze amper. Gek.

RAY

Is dat echt nodig. Dat de hele tijd- Kan je niet stilstaan?

MIK

Ik ga zo rennen.

RAY

Moet je dan nu al springen?

* * *

AN

tegen Ray. Jannus ligt met koptelefoon naar muziek te luisteren. Ontgoocheling. Ik zeg het. Ik meen het. Jij kent dat niet. Niet dat ik weet. Maar voor mij bestaat het. Al die jaren, al dat gekloot. Jannus heeft dat allemaal bewaard, al die brieven. Nu zijn het velletjes, papier, maar toen waren het tegenslagen, klappen in onze bek, reden om ons over te geven aan zuipen tegen beter weten in, om het maar niet te beseffen, voor zolang als de drank durfde, zolang als de drank duurde. Van zulke brieven

kreeg ik enorme neukzucht. Roekeloze neukzucht, mijn god, wat heb ik geneukt. Om maar te lozen. Leeg te lopen. Orgastisch in elkaar te storten. Ground Zero. We hebben een keer in twee weken tijd twee afwijzingen gehad en die waren niet eens aan ons gericht. Foute brief in de envelop. Toen zijn we er mee opgehouden, het anders gaan aanpakken. Daar kwamen we verder mee. Er werden beloftes gedaan. Dat gaf hoop. Gretig op het minste succes zagen we in die afspraken een teken dat we op de goede weg waren. De klap was des te harder. De beloftes waren loos, de afspraken werden afgezegd. De neukzucht nam me weer mateloos in beslag. *Jannus zet koptelefoon af, staat op en pakt een sigaret uit het pakje dat bij Ray en An op tafel ligt.* Het leek of het niet mocht lukken, weet je. We hebben ons verzet tegen die mislukking. We hebben het één na het ander geprobeerd. Al die tijd wisten we niet of het kon, of het zou bestaan, of het ons ooit zou lukken. Twijfel. Eindeloze twijfel. Ze zeggen dat twijfel een gebrek aan daadkracht is, maar dat is het niet. Oké, twijfel is geen daadkracht, maar het is wel degelijk een kracht. Het voedt de vasthoudendheid. Het denken over of je het goed doet, of het zo of anders moet, zorgt dat je het doel niet uit het oog verliest, dat het doel blijft bestaan. Twijfel focust.

JANNUS

Och man je moest eens weten. Ik zat eens met Serge- Serge is star in onze bizz, ik bedoel, lang niet iedereen vindt hem goed, wat die doet, hoe die het doet, maar de man is iemand, of beter: heeft iets, daar kan je niet omheen. En met hem zat ik in een café, en daar is een vrouw, en die ziet hem, en kent hem en komt naar hem toe, komt bij ons zitten en Serge stelt me voor, die zegt zo van: 'Dit is Jannus. Die heeft laatst nog een plan gemaakt voor United, prachtig plan, maar is toch op het eind net afgeketst. Heel lullig.' 'Nou,' zegt die vrouw, 'ik was laatst bij een presentatie, ik werk bij Side, en die waren weer hun jaarlijkse dingetje in Italië aan het voorbereiden, en daar kwamen twee knullen, schitterend concept, ik moet die dingen allemaal intern ronddelen dus ik zie dat, maar deze jongens werden bij de deur al geweigerd. Van hogerhand was tot iets anders besloten en dwars tegen alle afspraken in krijgen die jongens niet eens de kans om de boel te presenteren, buitengewoon schandelijk.' En ik kijk die vrouw zo aan en ik zeg: 'Dat waren wij ook, dat waren An en Mik, mijn maten.'

* * *

RAY

zit met bier. An en Jannus kunnen hun ogen er niet van af houden. Zij hebben dat, ja. Ja maar wat hebben ze nou eigenlijk. Ja mij ontgaat dat. Dat koopt auto's terwijl auto's, dat is toch zo langzamerhand wel achterhaald, of nog steeds niet? Auto's. Statussymbool. Het staat enkel uren in de weg, op de weg, in de file, op weg naar het werk om geld te verdienen. Geld voor het huis waar het alleen komt als het te moe is van het werken, voor het geld, voor het huis, voor de auto, hou toch op. En wat betreft dat huis: zou er voor zorgen dat het je niet te pakken krijgt. Of zorg dat het een minimum kost. Kies de plek die niemand wil. De helling van een vulkaan, in de haven, naast een gevangenis, maakt niet. Willen waar de rest niks om geeft heeft z'n voordelen: is goedkoop. Is geen hypotheek voor nodig. Dat betaalt zich meteen af. Niet na dertig jaar.

JANNUS

Makkelijk praten. Dit is toch geen gek huis.

RAY

Maar ik woon hier niet. Nooit. Dit is voor de verhuur, inkomen. Mijn stekkie is in

Tertsa. Twee kamers. Gekocht als ruïne. Net als dit overigens. Kost niks.

JANNUS

Niet naar Nederlandse maatstaven. Maar voor hier is het rijk. Tenminste, als ik het met de rest vergelijk.

AN

Wat deed je eigenlijk voor je hier ging wonen?

RAY

Laborant.

JANNUS

En dat is?

RAY

Dat is lang geleden.

JANNUS

Zoiets begreep ik van Mik ja. Toen die elf was ben je hier gaan wonen, niet?

RAY

Ik werkte bij een farmacie-concern. Chemische analyse. Begonnen met grondstoffencontrole, opgeklommen, carrière, gescheiden, nog meer werken, werken, werken en op mijn negenendertigste een burn-out, al heette dat toen nog niet zo.

AN

Een midlifeje?

RAY

Zelfs dat woord was er nog niet. Ja in Amerika, maar niet in Holland. Het was een leven, brrr. Die farma-sector is een verziekte sector, onvoorstelbaar. Uitstekende medicijnen worden uit de handel genomen als het patent is verlopen.

JANNUS

Omdat?

RAY

Door het patent ben je de enige die het mag maken, dus dat is een geldpers. Maar is het verlopen dan mag iedereen ermee aan de slag. Alleen doet niemand dat omdat er niet meer grof aan te verdienen is. Het meest hypocriete wat ik tegen ben gekomen was in Amerika. Lieten ze veertig jaar lang zwarte gevangenen aan syfilis lijden om te onderzoeken wat dat op de lange termijn doet. Veertig jaar. Terwijl het al die tijd behandeld kon worden.

JANNUS

Is dat zo erg. Van Gogh had toch ook syfilis?

RAY

Ja lach maar. Ooit op een cocktailfeestje geweest waar zo'n dokter je uitlegt dat gevangen criminelen prima experimenteel materiaal zijn. Nee hè. En vraag je dan waarom, dan zegt het doodleuk: 'Goedkoper dan apen.' Dat was midden zeventig en dat begon te vreten, als een zuur. Tien jaar later was ik opgebrand. Want kijk: alles wat je moet, wat je doet, niet ik. Ik niet. Niet hun spelletje, geen van hun regels. Sindsdien ben ik arm, arm uit principe. Het gebrek koestert mij. Ik walg van figuren wiens karakter je in euros moet uitdrukken. En echt niet vanwege de euros. Het is geen moreel ding, voor mij; geld is niet vies, heus niet. Nee het is berekening, het is uitgekiend, economie is het. Paar basis-dingetjes. Meer hoeft je niet te weten. Meer wil je ook niet weten. Eerst duizend bladeren bekijken om dan te ontdekken dat je tegenover een boom staat is onzin. Afstand. Daarom ben ik gaan reizen ook. Afstand. Juist, juist zo min mogelijk details. Basisprincipes dus. Overzicht. En dan kiezen. Dit wel, dat niet. Conclusies. Maar alleen de radicale. Niet mieren, niet mekkeren. Schaarste werkt prijsopdrijvend. Dus je wil niet wat anderen willen. Daar is

vraag naar, die dingen zijn duurder. Nee wat niemand wil, dat is goedkoop. Verliezen is veel voordeliger dan winnen. Winnen willen ze allemaal. Winst is duur. Armoede kost je geen cent. Heeft het voordeel dat je nog es tijd voor andere spelletjes overhoudt.

* * *

MIK

bezweet en buiten adem Ik ben in staat. Ik beschik. Dat riedeltje. Het hele riedeltje. Kom op: door. De middelen, daar gaat het over. Beschik ik over de juiste middelen. Ja: ik beschik dus beschik ik over de juiste middelen. Door. Middelen stellen me in staat. Ik ben in staat door middel van de middelen. Mind management. Doseerbare indrukken. Volumeknop voor informatie. Perceptie-regulatie. Door. De laxeermiddelen: speed, coke. Bestaansmiddelen: wiet, alcohol. Verweermiddelen: XTC, morfine, opium. Ik beschik en ik ben in staat. Ja-ja, ik ben in staat en de middelen bepalen de staat waarin ik ben. Door-

AN

Heiligt het doel de middelen?

JANNUS

En zijn de middelen niet al het doel geworden.

MIK

Middelen. Noem het medicijnen en het gaat ineens heel ergens anders over. Medicijnen hebben een andere uitstraling. Middelen hebben voornamelijk een imago-probleem. Marketing dus. Dope moet op één hoop met de Ritalin, Prozac en- Kijk onder onze hersenpan bevindt zich een gigantische chemische industrie. Verliefdheid, angst, psychoses, dronkenschap, blijdschap: het komt allemaal door stofjes, hele kleine stofjes.

AN

Geluk ook?

MIK

Geluk ook.

AN

Dus je kan in principe ook allergisch zijn voor geluk?

MIK

Ga jij effe je neus snuiten.

AN

Neem zelf een duik.

MIK

Een duik. Ben jij wel goed bij je hoofd. Of vanuit welk coördinatiecentrum jij je lichaam ook regeert. Een duik. Ik. Dan is dat zwembad ook meteen aan de kook. Ik heb het zo, zo heet. Van wie is dat bier?

JANNUS

Zeg beheers je.

AN

Gaan we elkaar controleren?

JANNUS

Ray had nadorst.

MIK

Ray?

JANNUS

Hou je nou op. Hou alsjeblieft je kop. Jij stopt je hoofd enkel vol met stimulerende

substituten. Rent je spieren een verzuring, klopt je hart een verzakking, hijgt je longen een steek: alles, alles in de hoop dat de endorfine de cocaïne zal evenaren. Jij kickt niet af, jij wisselt van kick, hooguit.

MIK

Verslaafden die met heroïne stoppen, daar gaan ze mee parachutespringen.

JANNUS

Val te pletter.

AN

Waarom zijn we er ooit aan begonnen?

JANNUS

Nou krijg je het spijt-verhaal. Hoe laat is het eigenlijk.

MIK

Half elf?

AN

Elf pas. Het gaat zo langzaam.

JANNUS

Kan je nagaan hoe snel je snoof.

AN

Zit dat gebruik nou es niet altijd zo te overdrijven. Het viel echt wel mee hoor. Thomas, weet je Thomas? Thomas weet je. Die rekende voor dat hij bij huidig verbruik een kwart ton per jaar kwijt is. Die snuift niet, die stofzuigt. Ik poetste altijd nog vaker mijn tanden dan dat ik snoof.

JANNUS

stilte Spiegeltje, spiegeltje op zijn kant, wat is het lekkerste in het land.

* * *

JANNUS

Bedoelde jij Thomas-Thomas? Thomas uit... uit, iets met een H. Hoogeveen, Hooghuizen. Kom.

AN

Kesteren.

JANNUS

Oh hebben ze de naam veranderd? Waarom vertelt niemand mij dat? Iets anders. Even net iets anders. Maar ik zag laatst Ashtray.

MIK

Werk.

JANNUS

Een film.

MIK

Zouden het niet over werk hebben.

AN

Het is Astray.

JANNUS

Zeg ik.

AN

Asbak zeg jij.

JANNUS

Als je wil mag je wel wat dope van me pakken hoor. *Mik kijkt op en weer weg.* Zo zonder ben je namelijk niet te harden.

MIK

Hier moet ik niet intrappen?

JANNUS

Beter van niet.

AN

Gemakzucht. Jouw luiheid. Ashtray. Astray. Lult er maar een beetje in de buurt omheen en dan mogen wij verder spoorzoeken tot we weten wat meneer bedoelt. Soms zit je met hem in een gesprek en dan, dat gaat dan zo: 'Ja dat heb je ook in die film, kom hoe heet die, met die man met die groene jas, je weet wel.' En fanatiek als ik ben ga ik hier, *wijst richting hoofd*, dan in no time alles scannen op groene jas.

JANNUS

We hebben allemaal-

AN

En dat is dan de groene jas waar het in Sapporo over gaat. Let wel: over gaat, die groene jas is niet te zien. Sapporo is namelijk een Japanse film uit tweeëndertig, zwart-wit.

JANNUS

Maar jij weet dat.

AN

Ja ik weet dat. Zal ik het jou ook leren?

JANNUS

Heb ik het hoofd niet voor.

AN

Uit die opmerking spreekt een onvoorstelbaar gebrek aan ambitie.

JANNUS

Ik onthou niet op naam. Of jaartal, titel. Nooit gedaan. Heb ook niks met het alfabet. Geef mij een woordenboek en ik zit te kijken. Te kijken. Wat is hier nou godverdomme weer de logica van?

MIK

Dat vraag ik me af ja. Astray, wat was daarmee? Zeg het dan maar even.

JANNUS

De leader van die film. Gezien? Weergaloos, werkelijk, zonder meer zonder weerga.

AN

Vanwege?

JANNUS

Het is muziek, het is ruw, het is iets, zoiets waar het hoofd zich aldoor in verslikt want-

* * *

JANNUS

Penicilline, is toch-

AN

Antibioticum, ja. Ook bij toeval ontdekt.

RAY

In de jaren veertig pas. En Parkinson, hoe dat komt, ook door toeval ontdekt. Onwaarschijnlijk verhaal. Waren er van de ene op de andere dag zes mensen, in een stad in Amerika, die waren verstijfd. Verstijfd als gevorderde Parkinson. Zes junks, zo: ineens, gevorderde Parkinson. Hadden synthetische heroïne gespoten. Synthetisch, niet goed. Zat het stofje in dat Parkinson veroorzaakt. Toevallig.

JANNUS

Toevallig is dat niet toevallig. Het is een ontdekking, iets nieuws, nog zonder naam, ongekend. Dus. Dat kan je niet zoeken want wat moet je zoeken. Nee je kan er alleen tegenaan lopen, mee botsen, oeps, wat is dat? Nou toevallig is het niet.

* * *

RAY

Mik ligt met een koptelefoon op. Jannus en An luisteren. Na die scheiding kwam ik nergens meer. Ja voor het werk wel, maar zelf? Alleen bij mijn zus. Zijn, *wijst naar Mik*, moeder. Dat daar was klein, ooit, zo klein, zo vier jaar, zo het laatste mollige jaar, en dat haar zo, en ik zit daar te drinken, in de keuken, op een kruk zit ik, niet een barkruk maar lager, gewoon een lage kruk, een keukenkruk, en dat Mikske komt daar op me af, midden in een gesprek, met een vingertje, zo dat vingertje en dat recht voor zich uit en zegt dan, dan zegt het: 'Daar zit die hè.' En wijst niet maar prikt, prikt met dat vingertje in mijn kruis.

* * *

MIK

Ik heb dat niet zo.

AN

Hoe: zo?

MIK

Zoals jullie dat hebben.

JANNUS

Prijs je rijk.

AN

Leeftijd. Het zijn de jaren die 't 'm doen, die dat maken, dat je zo, zo...

MIK

Voor mij is het niks, nooit geweest. Geen issue.

RAY

Give me an issue, I'll give you tissue: whiped my ass with it.

JANNUS

Wat!

RAY

Lou. Lou Reed.

AN

Man verzin zelf wat.

MIK

Maar? Dus?

AN

Persoonlijkheid. Identiteit. Je kan dat toch niet negeren?

RAY

Het is een bijzaakje, niet meer dan een bijproduct. Persoonlijkheid. Mensen die daar op focussen hebben nog heel wat incarnaties te gaan.

AN

En nou schiet ik uit m'n slof: fuck toch off man. Ik vind dat zo walgelijk, zo laf. Alles ongevaarlijk maken door het uit te lachen. Dat wil ik niet. Er zijn dingen die me aangrijpen, niet loslaten, zich als een nijptang in me vastbijten. Dat is niet altijd prettig, maar het is wel leven. En. En incarnaties vind ik crap.

* * *

AN

Ken je ze, van die mensen die het over bevrijding hebben. Die zich bevrijd voelen. Afzichtelijk. Achterlijk. Die denken dat mee te maken. Die worden bevrijd. Het moet niet gekker worden. Dat er stadia in een leven bestaan hoor je mij niet ontkennen. Maar om het nou een bevrijding te noemen dat je de grenzen van je nieuwe gevangenis mag verkennen? Want elke bevrijding is niet meer dan een overplaatsing naar een volgend detentieoord. En laat me je wel vertellen, in mijn geval is zo'n overplaatsing niet niks: maatregelen zoals geheime routes, politie-escort en gepantserde voertuigen vergen een gedegen voorbereiding. Nee ik zit niet zo snel in een nieuw stadium.

* * *

MIK

Is het nodig om Ray zo te stangen?

AN

Krijgen we nou!

MIK

Doe es niet zo opgefokt man. Doe es kalm.

AN

Je klinkt als Maaike.

MIK

Oh Maaike. Is het dat?

AN

Maaike.

MIK

Heeft ze gebeld?

AN

Nee. Niet. Daarom juist.

MIK

Maar dat is toch ook de afspraak.

AN

Weet ik, weet ik, het is alleen- ik voel me zo-

MIK

Dat hoort erbij. Hebben Jannus en ik ook. We zakken er wel doorheen.

AN

Het verplettert me.

MIK

lacht Zal ik je es wat vertellen? Toen ik negen was en Ray vaak bij ons was, toen werd ik op een dag tien, en van Ray kreeg ik een konijn, een jonkie. Het was zomer, iedereen zat buiten op het erf. Mijn pa maakte van een paar ijzeren hekken een provisorisch hok maar ik liep aldoor met konijn rond, trots. Tantes, ooms, neefjes, iedereen liet ik het zien. Tot ik het moest terugzetten van mijn moeder. Die vond dat konijn ook rust nodig had. Ik wou niet, werd boos, maar moest. Ik boog over het fijnmazige ijzeren hek heen, zette konijn in het gras, verloor mijn evenwicht en viel met hek en al om. Ik keek op. Geen konijn. Ik begon te gillen. Ray was als eerste uit zijn stoel en zette me overeind. Iedereen verstomde. Tussen de mazen van het ijzeren hek staken plukjes witte haren omhoog. Ik kon niet meer kijken. Maar Ray pakte het hek op, pakte me vast en liet me zien hoe konijn rilde, schudde... en

weghupste.

* * *

AN

Niet goed gaat. Sorry. Niet goed, geen raad, rare praat, niet in staat, denkvermogen dat het afluist. Te veel haat, geen maat, obstinaat, weet ik veel, heb jij dat niet. Vroeger was ik in tune, trilde mee met mijn omgeving, nu sta ik te shaken, op het punt te breken, simpel bekeken: ik wil scoren, het gonzen weer horen, alles klinkt zo koud, zo hard, zo leeg, zo plastic, zo slecht nagesynchroniseerd, zo niet-synchroon nagesynchroniseerd, er op geplakt, te laat, leeg, zonder gons of galm, betekenisloos, dat wou ik zeggen, betekenisloos. Dope geeft die galm en die gons, die rimpels na de plons, dope onthult de ziel der dingen in het nazingen, dat soort dingen.

RAY

Je moet er es een beetje uit. Dat zit hier ook maar de hele dag sip op elkaars lip. Kom feesten vanavond.

AN

Nou, dat ligt nog een beetje moeilijk.

* * *

MIK

aan de rand van het terras Wat zit je. Wat zie je. Wat drinken je ogen.

RAY

Hûh?

MIK

Je ogen zijn toegeknepen zoals je je lippen tuit. Is het om te zoenen wat je ziet?

RAY

Zie je haar. En dat kleintje op die driewieler hoort erbij meen ik.

MIK

Is ze van hier?

RAY

Niet dat ik weet. Al spreekt ze behoorlijk Grieks, bekoorlijk Grieks.

MIK

Jij zit te geilen?

RAY

Op haar? Misschien. Bodemloze gretigheid. Die raakt nooit vol, voldaan.

MIK

Lust.

RAY

Ik lust alles rauw.

MIK

Maar je zit hier maar. Het enige dat aan je beweegt is je haar. En dat doet de wind. *Ray kijkt hem baldadig aan en strijkt over zijn kale hoofd.* Je hebt ook op je borst haar sufkut.

RAY

Hé. *legt zijn hand op zijn borst, op zijn hart, oprecht gebaar* Ik zit hier maar. Ja. Maar ik denk. Ik besta in mijn hoofd. Het is een groot genoeg om in mijn hoofd te bestaan.

MIK

Die indruk maakt het ja. Maar even voor de duidelijkheid, waar bestaat je hoofd uit?

RAY

Nu, net, gedachten over die vrouw. Ik kijk hoe ze doet, kijk of ik haar versta. Ik speur in haar verschijning naar wie ze is. Spoorzoeken is het. Of de gezichtsuitdrukking overeenkomt met hoe de hand op het bovenbeen ligt. Wat overigens niet het geval is. De hand lijkt door het hoofd vergeten en is lief. Soms streelt de duim en teder schikt de hand af en toe de rand van haar rok. Terwijl: haar mond is een streep, verhard, verbeterd. Als ze lacht dan breekt haar mond. En haar blik is net zo strak, berekenend zelfs. Ze lijkt niet te geloven wat ze ziet. Ze zoekt overal iets achter. Ik vermoed dat ze achterdochtig is. Ja ze houdt iets achter.

MIK

Iets achter houden is geen achterdocht.

RAY

Dat valt te bezien.

MIK

Laat maar zien dan.

RAY

Ze verbergt een pijn, ze ontwijkt een pijn. Ze is doorlopend op haar hoede dat die pijn haar niet nog een keer pakt. Ze is belazerd. Ik vermoed een man, dat een man de pijn is.

MIK

Een man. De vader van het kind?

RAY

Ja dat denk ik. En dat was een Griek.

MIK

Dat zie jij?

RAY

Kijk naar het meisje, kijk naar het haar, de tint van de huid.

MIK

Waarom geen Marokkaan. Een Spanjaard?

RAY

Ze spreekt uitstekend Grieks. Het was een Griek. Die is al jaren weg en nu is ze voor het eerst weer in Griekenland.

MIK

Je verzint het.

RAY

Ja.

MIK

Je verzint de wereld.

RAY

Wie niet. En beter nog, als ik lang genoeg zo zit, houdt ook dat op.

MIK

En wat doe je dan?

RAY

Niks, niks meer.

MIK

Ga je lekker?

RAY

Echt. Dan volstaat het. Dit hier. Dit hier zitten en kijken. Het is volkomen dan. De

verte toont zich aan de ogen, de zon verwarmt de huid, getjilp kriebelt de oren, de frisse lucht wordt ingeademd. Het hoofd maakt zich leeg. Meer en meer woorden gaan verloren. De uitroep van ontzetting, de uitroep 'daar zijn geen woorden voor', dat wordt een vreugdekreet, een verlossing: 'geen woorden!' Geen woorden voor stoel, pleintje, ik of de anderen. Zonder woorden wordt de wereld niet in verschillende dingen uit één gereten. Zonder woorden zijn stoel, plein, ik en de anderen niet van elkaar te onderscheiden. Zonder woorden ben ik een uitzicht. Ja pas als iedereen alles is zal het kunnen, pas als iedereen alles is zal het gaan. Tot die tijd gaat de wereld ten onder aan onderscheid.

MIK

Mijn vader had gelijk.

RAY

Hans?

MIK

Je bent niet wijs.

RAY

Ja vergat ik nog, aldoor nog. Maar je broer Stefan. Maakt die het? Is die nog steeds met?

MIK

Nadien heet het.

RAY

Een allerliefst kind toch?

MIK

Nadien, Nadien, Nadien. En verder zeg ik niks.

RAY

Dus Stefan zie je ook amper?

* * *

AN

eindelijk niet meer in zijn badjas Baaldag, baaldag. Maar dan fietsten Maaïke en ik naar de rivier en volgden haar kronkels de stad uit. Woningen werden fabrieken en fabrieken vervallen loodsen, condooms op het wegdek en verbogen vangrail overdag. Kaalslag. Maar dan fietsten we verder langs de rivier. Het kroos en het klotsen, de steile kade, tien banen ringweg over je heen en Rembrandt, versteend in brons, keek over zijn schetsboek naar een skyscraper skyline. Kwam Maaïke mee: skyscraper skyline. We fietsen over de rivier heen en bovenop de brug zagen we de meren. Daar had het gras, het groen de ruimte en het blauw had een wolkeloze lucht. Zo fietsten we, zwaaiend als het riet, naar de meren en daar klommen we in een bootje en daar lagen we dan onderuit, uit de wind, in die zon, op die bodem der bodems. Ik en zij. Zij aan zij. In een bootje. We hielden veel van elkaar toen. Maar dan ging ze weer weg. Werken, voor dagen. En dan bleef ik achter in dat, dat huis. En dan kwam ik haar tegen in een vergeten appel, een al gewassen overhemd.

JANNUS

En dan.

AN

Dan sloeg de liefde toe en was haar bestaan een troost.

JANNUS

En dan sloeg, sloeg de liefde toe.

AN

Ja. Als een beul. En was haar afwezigheid een kwelling.

JANNUS

Maar dan sloeg de liefde toe.

AN

Zoals zij haar ogen. Mooi. Zo mooi. Denk ik aan haar, zij in dat bed, alleen nu, in dat bed dat in het midden doorlag, waardoor je als vanzelf altijd zo dicht tegen elkaar aanlag, denk ik aan haar, in dat bed, in die kuil, dan gebeurt er dit: ik *huil*.

JANNUS

Je mist haar.

AN

Alles aan mij, in mij, is zo gewend aan haar, aan dat ze er is.

JANNUS

Pas in het gips merk je wat je allemaal met die hand doet.

AN

Ze zit niet in het gips. Ze is bij me weg!

JANNUS

Ga dan ook bij haar weg. Het zal de eerste keer niet zijn.

AN

Zeikerd.

* * *

MIK

Nog voor ik van dichters wist, las ik over: the complete distortion of the senses. A complete distortion of the senses in order to seek truth. Dus ik dat allemaal doen, dingen die alles ontregelden en hoezee, hoezee: alles kwam als geschift binnen. Dat was niet anders dan daarvoor, maar ik wist toen tenminste waardoor. Het kwam. Doordat ik het ontregelde.

RAY

En ooh, hij stopte zijn neus vol ego en voelde zich zo Rimbaud, zo Rimbaud, and go Johnny, go!

MIK

Bek houden. Doordat ik het ontregelde en tegelijk van nieuwe regels voorzag, werd duidelijk dat de waarnemer enkel zijn eigen regels ziet, dat die alleen zichzelf waarneemt.

RAY

Feit. Elk woord is een leugen. Alles wat je benoemt is niet meer wat het was, maar wat je het noemt.

MIK

Het volgende was: a complete destruction of the senses in order to seek truth.

RAY

En dat is goed gelukt zo te zien.

* * *

AN

Maar daar ben je mee gestopt?

RAY

Werd me te link.

AN

Jou?

RAY

Wiet is hier iets anders dan in Nederland. Vorig jaar hebben ze Paboe nog gearresteerd. Is een man van bijna tachtig. Had ergens in de bergen twee plantjes. Drie maanden cel. Klootzakken.

AN

Tja.

RAY

Politie hier is niet als bij jullie jongen. Over het algemeen een zootje, maar als er een ambitieus manneke tussen zit kan die van alles want het mannetje boven hem is natuurlijk weer een kluns.

AN

Dealde je veel? *Ray glimlacht met een schuin hoofd.* Waar haalde je het vandaan?

RAY

In de bergen is een dorp, oud partizanendorp. Politie komt daar niet. Nee echt niet. Die wordt er uitgemept. Of anders later wel één voor één geplet. Ging ik daar naar toe, was dat een heel gedoe: die bellen, wachten, teruggebeld worden, ander nummer krijgen, dat weer bellen. Je zei ook nooit: ik wil. Je kreeg een datum en een tijd en onderweg stonden mannetjes en die hielden in de gaten of er een auto achter je zat. En of je wel alleen in de auto zat. Als zo'n manneke het niet vertrouwde dan stond er effe verderop toevallig een vrachtwagen met pech. Kwam je niet langs, van geen meter. Eén keer gehad. Kwam er zo'n rotsblok van een vent op me af. Enorme steeksleutel. Sigaret? Ja die had ik wel. Pakte die er één, stak die grijnzend aan, stak vervolgens grijnzend het pakje in z'n overal en slofte weg.

MIK

komt er plots bij staan Zeg. Gaan we vandaag nog wat doen?

AN

Als?

MIK

Ergens zwemmen, lunchen. Rondrijden?

RAY

De auto is nog in Miti, bij Takis. Wou vandaag marmer halen.

MIK

Dus-

* * *

RAY

Dus jullie zijn neefjes. Wij ook.

AN

slaat arm om Jannus, even Wij zijn andere neefjes. Wij zijn elkaars neefje.

JANNUS

Jij bent Mik zijn oom.

RAY

Maar goed, jij, *bedoelt An*, de oudste van jullie twee-

AN

De oudste van die twee werd toen dertien en verhuisde naar-

JANNUS

De zolderkamer. De zolderkamer.

AN

Had op één wand-

JANNUS
Kastdeuren.
AN
Zeven dezelfde-
JANNUS
Kastdeuren.
AN
Tegenover die-
JANNUS
Kastdeuren.
AN
En onder het schuine dak lag-
JANNUS
Zijn bed-
AN
Was voor het eerst een twijfelaar en in-
JANNUS
Dat bed-
AN
Was naast hem-
JANNUS
Een lege plek-
AN
Die lang-
JANNUS
Een lege plek-
AN
Bleef.
JANNUS
Een lege plek-
AN
Waar alleen soms-
JANNUS
Zijn neefje-
AN
Kwam liggen.
JANNUS
Zijn neefje-
AN
Sliep nog met een doekje. Er waren problemen bij hem thuis. Alle vakanties kwam
die sowieso bij ons.
JANNUS
Zijn neefje-
AN
Was in achtenzeventig-
JANNUS
Negenenzeventig.
AN
Was op een ochtend rond half vijf naar zolder geklauterd.

JANNUS
Zijn neefje-
AN
Dacht dat het tijd was om op te staan.
JANNUS
Naar het zwembad te gaan.
AN
Wat doe jij hier.
JANNUS
We gaan zwemmen toch, dat heb je beloofd.
AN
Maar- Hoe laat-
JANNUS
Al licht.
AN
Licht. 't Is half vijf!
JANNUS
Half vijf.
AN
En omdat hij geen zin had om het jong-
JANNUS
Zijn neefje-
AN
In zijn eigen bed beneden te leggen-
JANNUS
Had hij-
AN
Kom nog maar effe hier.
JANNUS
Had hij-
AN
De dekens opgetild.
JANNUS
Had hij-
AN
Plaats gemaakt.
JANNUS
's Ochtends.
AN
Rond half vijf kwam het neefje van toen af vaker. Hij-
JANNUS
Kroop-
AN
Dan bij hem in bed.
JANNUS
Kroop-
AN
Tegen hem aan. En hij-
JANNUS
Kromp-

AN
In elkaar toen ik op een ochtend-
JANNUS

Zei-
AN
Dat het niet meer kon.
JANNUS

Zei-
AN
Dat het niet meer mocht omdat
JANNUS

Zij-
AN
Kwam. En ze zou blijven slapen.
JANNUS

De werkelijkheid schokt.
AN

Ja.
JANNUS
De slaap wiegt.
AN

Ja.

* * *

RAY
Hoe?
JANNUS
Hoe wat?
RAY
Hoe noemde je dat?
MIK

Gaydar?
RAY
Ja, dat is?
AN

Een radar voor homo's.
JANNUS

Dat je weet wie-
RAY

Ja-ja ik snap het. Maar die heb jij niet?
JANNUS

Nee mij lukt dat niet.
AN

Daar heeft hij geen gevoeligheid voor. Denk ik.
RAY

Heeft hij die nodig dan? Oh. Zie ik iets over het hoofd. Waar gaat jou voorkeur eigenlijk naar uit?

JANNUS
Mijn voorkeur?

RAY

Ja een man of een vrouw?

JANNUS

Man. Maar dat is geen voorkeur, daarin heb ik niets te kiezen.

RAY

Gay. Oké.

JANNUS

Ja? Oké? Gay oké? Dank je. Gek genoeg waren veel van mijn bedgenoten wat jij dan weer hetero noemt. Ik heb zelfs wel es een tijdje een collectie jonge vaders aangelegd.

MIK

Jakkes Jannus, jonge vaders.

JANNUS

Mannen die vader worden. Of net vader zijn. Ja. Dat bezit toch een gevoeligheid, tederheid...

AN

Die zijn gewoon mateloos in de war.

JANNUS

Zou ook kunnen.

AN

Ik vond het in ieder geval een rotschok toen Maaike zwanger was.

MIK

Heb je toen ook-

AN

Kijk me es aan.

* * *

RAY

Allen lachen hard. Ray ook, maar hij zet als eerste weer het gesprek voort. Nee maar ik meen het. Je zit er goed naast als je denkt dat ik hoop dat mijn dromen uitkomen. weer gelach, maar minder overtuigend nu Nee, dacht je werkelijk dat ik mijn dromen probeer te verwezenlijken. Dat ik probeer dat dromen me in dit leven overkomen. Gelul. Mijn leven verdromen, dat doe ik. Leven is een onderdeel van dromen, dat, dat is de volgorde.

* * *

AN

drammerig Dus dan gaat het over waarheid.

RAY

Dan gaat het over waarnemen.

AN

Dus dan gaat het over zintuigen.

JANNUS

Zintuigen zijn past echt tuig.

RAY

geamuseerd En wat zijn hersenen dan wel niet?

AN

Bij hem. Een stadion vol hooligans.

JANNUS

Hersenen zijn gebrekkige vertaalmachines.

AN

went zich van het gesprek af Ollé, ollé-ollé-ollé.

JANNUS

Nee echt, wel es iemand in een bad trip meegemaakt?

RAY

Nee maar, inderdaad die moet je niet gaan vertellen dat het niet waar is wat ze meemaken.

JANNUS

Wat je dan doormaakt, dat is helemaal niet van echt te onderscheiden.

RAY

Bij schietso's is dat trouwens ook zo. Als je die gaat vertellen dat er niemand achter ze aan zit dan gaan ze daar weer wat achter zoeken. Best ingewikkeld. Die lui slikken ook niet graag hun pillen. Maar zonder die pillen wordt het nog erger. Nog ingewikkelder. En hoe lossen we dat dan op? Dan verzint de farmacie-industrie: het depot. Een depot wordt geïnjecteerd. Dus dat krijg je er niet meer uit. En het depot laat gedurende dertig dagen telkens een beetje geneesmiddel los, dus-

AN

doet Jannus na Lijkt me zalig. Dertig dagen een eigen ketamine-filiaal in mijn rechter bilspier. Zalig. Vier graag, voor mij, vier! *Snel maar vriendschappelijk schopt Jannus tegen die rechter bil. An is er niet van gediend.*

* * *

JANNUS

Mik gaat aan tafel zitten met bord pasta. En gaan we nou vanavond nog met Ray mee, naar dat feest, of niet?

MIK

Het is niet... Kijk...

AN

Wat?

MIK

Niet wat ik...

AN

Hoor je: geen ongeschonden zin.

JANNUS

Enkel onzin.

AN

Echt elke zin verongelukt in jouw mond. Brokken, stukken, wrakken, dat praat je.

MIK

Korzakovtail.

JANNUS

Korzakov-cocktail.

MIK

Maar het was er niet voor bedoeld.

JANNUS

Wat?

MIK

Dit leven- dit afgemeten, afgekickte leven, dit zo gezond- dit alleen maar zo lang mogelijk leven.

AN

Gezond is geluk.

MIK

Ach man, het is bij ons ooit over iets anders gegaan, begonnen, toch?

AN

Toch? Weet je het niet zeker?

MIK

Voor mij wel. Bij jou: twijfel.

JANNUS

Alles heeft zijn tijd-

MIK

Maar het was bijzonder.

AN

Het is bijzonder.

MIK

Nee. Het is grenzeloos futloos. Het is zo saai dat je het probleemloos levenloos kan noemen.

AN

Word nou niet-

MIK

Boos? Jawel. Ik bedoel: waar gaat dit nog over. Hier: de slapte die hier zegeviert. Hier: alles slap als een spaghettisliert. Hier, wij: een bak wormen die, die, die wurmen. In de tomatensaus.

RAY

Mik je draagt het slijk der aarde als een kroon, eert die drek met bont eerbetoon. Je pronkt met kragen vol kadavers, laat de maden krioelen in je nek en laat botulisme de plooiën gladstrijken rond je bek. Maak je niet zo druk man. Alles verrot toch op den duur. Elke beschaving wordt een schimmelcultuur.

JANNUS

Mag ik nou even?

AN

Jij? Nee. Ik weet wat je zeggen wil. En ik wil het er niet meer over hebben. We zijn er mee gestopt. We hebben het verbannen. We gebruiken het niet meer. Maar het gaat er doorlopend over. Het bepaalt onze levens sterker dan toen we de hele trip deden. Dat is geen stoppen. Stoppen is het wegmaken, zoekmaken, het in het verleden opsluiten, begraven onder de tijd die ons rest.

JANNUS

We zijn verslaafd. Het zit in ons systeem, het-

MIK

Ha. An me reet. Ik ben geen systeem. Ik ben veel, maar een systeem is er in mij niet te vinden. Alleen maar willekeur. Randomly.

JANNUS

Maar het bepaalt ons. Het heeft ons gevormd. Ons wezen, ons zijn, ons lijf, mijn brein. Een huis waarin dertig jaar is gewoond heeft zijn loop. De deurklink naar de keuken is gladder dan de klink van de kastdeur. Onder de stoel bij het raam zijn meer butsen in de vloer. De eerste stap op de trap, die is met rechts, dat zie je.

AN

Doodzwijgen, doodmaken, doorlopend vermoorden. Niet verwoorden. Gewoon: hersens uitwassen, uitkoken, hersens spoelen en te drogen hangen in een frisse wind. We hebben een wil, we zijn vrij.

JANNUS

Vrije wil? Dikke lul. Drugs, verslaving, slaaf. Hersenen en gestel rekenen er op, vragen erom. Al die miljoenen zenuwuiteinden zitten ineens zonder.

Neurotransmitters stokken, synapsen staan droog, receptoren blijven verstoken. Wat ik zeg: vrije wil? Dikke lul. Drugs, verslaving, verslagen.

MIK

Ik zie het ons niet lukken, niet doen. Ik meende dat we samen sterk waren, dat die kracht ons zou helpen. We zijn sterk, samen, dat is bewezen. We hebben de contracten, de bankrekeningen, we hebben de dingen die we gedaan hebben. De magere jaren zijn overleefd, we zijn doorgedaan, hebben elkaar al die tijd bijgestaan. Tot wanhoop van zij die ons na stonden hebben we compromis na compromis afgewezen, de deur gewezen. Geldgebrek begon ons leven te bepalen, omdat we niks meer, nergens meer mee konden betalen. Vakanties met hen die ons na stonden gingen niet meer-

AN

Ga effe lekker douchen joh.

MIK

Zij die ons na stonden legden geduldig uit dat het geldgebrek niet de oorzaak was, maar die dwang, die droom, dat irreële idee. We werden buitenstaanders, maar we stonden samen buiten, samen gebonden door de wil, het geloof. Nu zie ik dat niet, niet meer. We werken elkaar tegen, we werken elkaar af. Maken elkaar af. We versterken elkaars zucht naar de middelen. Waar de één er net overheen is, daar gaat de ander ervan steigeren. Het kan niet zo zijn.

JANNUS

Het is zo.

AN

Wat moeten we?

MIK

Uit elkaar, los van elkaar stoppen.

AN

Zie je Jannus. Zie je dat lukken. Die heeft nu al een achterbakse voorraad wiet op zijn kamer.

MIK

Godver- Klopt dat?

JANNUS

Je hebt gezocht.

AN

In de schoorsteen van de kachel op zijn kamer. Je trekt de bovenste bocht uit de muur en daar ligt een doosje. Oordopjes nog wel. Formidabele plek. Klootzak. Natuurlijk heb ik gezocht. Had vragen zin gehad. Ik wil niet dat je tegen me liegt. Daarom ben ik gaan zoeken.

JANNUS

Zo.

AN

Ja kom dan. Zeg het dan. Doe dan van. Jij wankel wicht, slappe nicht. Je zwicht voor elke verleiding. Elke kick lik je. Ondertussen lig je wezenloos te spartelen in de trapzak van je fantasie, de dwangbuis van je dromen. Wat zou kunnen, wat kan zijn, en wat geweest is: dat doet ook zo lekker pijn. Ondertussen zet je voor een beetje daas hoofd dertig jaar vriendschap op het spel.

JANNUS

Ik wil naar dat feest, ik wil drinken vanavond.

MIK

Nou... we mochten nog, wel drinken toch? We hebben al deze dagen gedronken.

AN

Gedronken, ja. Maar hij heeft het over bezatten.

JANNUS

Heb jij wel es schapenballen gehad?

RAY

Zout. Veel zouter dan je zou denken.

AN

Hadden we het niet ergens over?

JANNUS

Het was geen discussieonderwerp.

AN

Wat dan.

JANNUS

Een mededeling.

AN

Hufter.

JANNUS

Há. Ho. *steekt hand op, stopgebaar* Wat stel je dan voor?

AN

Matigheid.

JANNUS

Een half glaasje? Het compromis, de gulden middenweg? Van mijn vijf vingers is dat deze. *houdt alleen de middelvinger overeind*

MIK

Dan kan ik nu ook wel toegeven dat ik coke heb.

JANNUS

Coke?

AN

Nee.

MIK

Natuurlijk niet lul. Maar om nou wiet te smokkelen?

JANNUS

Smokkelen. Het is van hier hoor. *Mik en An kijken naar Ray.*

RAY

Ja, en?

AN

Niks. Laat maar.

MIK

Niks laat maar. *stapt op Ray af* Doortrapte klootzak. Je weet dat we hier zitten af te kicken en jij schuift daar effe zo doorheen? *Ray staat op.* Dit is kankerkut je eigen leven niet. Dit is ons leven, daar blijf je af, daar- *Ray verdwijnt.*

JANNUS

Fuck.

MIK

En nu wil ik blowen. Nu!

AN

Kan niet.

MIK

Oh nee? Waarom hij wel en ik niet?

AN

Omdat ik het al op heb.

* * *

JANNUS

met Ray aan de rand van het terras Moet ik nog met me. Ik verniel, vermaal, verbrijzel, verbaal. Verbijsterend: een beest. Maar ik hou van dat beest, hou van dat leven, ik hou het in leven, koester het. Al maakt het me een schoft, een klootzak. En al ben ik niet de enige die dat vindt. Kennissen, vrienden en zelfs de geliefde, ze zullen het niet ontkennen. Sterker nog: ze bezweren me mijn gedrag te veranderen. Dat wil ik ook, en dat beloof ik ook. Alleen doe ik het dan niet. Dat is de klootzak die ik ben. Kijk dit is niet de eerste keer dat we stoppen. We zouden stoppen in de winter, stoppen in het voorjaar, in de zomer. Zouden stoppen in juni, juli, augustus. Eén september dan. Twee september. Drie september zijn we gestopt, met zwetende, slapeloze nachten en al. Maar de spanning liep op. We hadden ruzie, we hadden geen ruzie, dan weer wel, niet, wel, niet. Voor het gemak zeg ik dan nog tegen An dat ik me in de steek gelaten voel. Door hem. An sputtert. Ik laat hem spartelen en snauw: 'Laat je me nog uitpraten?' Laat hij me uitpraten, komt hij met een weerwoord, heeft die nog gelijk ook. Dus ik, nog kwaaiër, weet gelijk vier andere rampen. Zegt hij dat ik alleen zit te schelden, kaats ik dat hij niet de enige is zijn gal mag spuwen, dat ik- dat ik- We zitten nu bekant tegen elkaar te schreeuwen, tik-tik-tik. Het wordt lelijker met de minuut. Dan trek ik de stekker eruit. Afgelopen. Klaar. Klootzak. Klootzak? Klootzak ja. En niet hij: ik.

RAY

Wees een beest tussen de beesten, ben als de meeste, word rijk, maak geld, steel bezit, pak de macht, melk de ander, vergiftig je burens, asfalteer de oprijlaan, neuk je zoon, noem je christen, rij over schoolkinderen, ben een geweer en schiet, wees een bom en ontplof, wordt tachtig en defragmenteer, ben een leugen en regeer, lieg meneer, lieg.

* * *

RAY

Je misbruikt de anderen maar jezelf het meest, het vuile, het viert je, het smerige, het siert je, je doet 't, begroet 't, je moet 't, voedt 't, geeft 't te vreten, hebt het altijd geweten. Het is met voorbedachte rade, het is ingecalculerde schade, uitgedacht, berekend en zorgvuldig uitgetekend, je doet 't, uitstekend: want alleen de slechtste zullen de beste zijn.

JANNUS

En toen zei jij?

RAY

Als het meezit heb ik voor vanavond een speciaaltje.

JANNUS

Ja je zei: 'Als het meezit vanavond, dan heb ik een speciaaltje.'

BOVEN ALLES UIT

Ochtendschemer. Een luxe penthouse, ook in Griekenland, hetzelfde ingericht als het terras, alleen zijn de ligstoelen nu fauteuils, de planten kamerplanten, de tafel design, de barbecue open haard en het buitenaanrecht is een strakke keuken. De deur rechts is een liftdeur en deze staat open. Er schijnt een vreemd licht uit. An doet een trui aan, daarna nog één.

AN

Dit huis is een koud huis. Het was een verlaten huis. Gemeubileerd maar onbewoond huis. Nu zijn wij drie er. Er brandt licht, er slingert een handdoek op een stoel, het bed is besla- de lakens zijn door elkaar gewoeld. De verwarming is aan, maar het huis is lang een leegstaand huis geweest: het is tot op het bot verkleumd. Nog steeds zijn de borden in de kast koud. Net zo koud als het stalen nagelschaartje bij de pleisters. *kijkt om zich heen* Dit leven is een koud leven, een verlaten leven. Fout pilletje. Zwaar ziek. Jannus ook. Mik. Onherstelbaar. *stapt in de lift* Onbewoonbaar staat er op dit leven. Betreden op eigen risico. *drukt op het knopje, de deur sluit zich, lift zoeft weg*

* * *

MIK

Jannus in onderbroek, met handdoek, eet de laatste hapen van een boterham. Mik las.
Ontdaan.

JANNUS

Ja en dan heb ik pas het licht-

MIK

Aangedaan.

JANNUS

Ben ik nog niet-

MIK

Opgestaan-

JANNUS

Of iets. Nee ik-

MIK

Gefokt standje. Word nou es rustig-

JANNUS

Dank je. Voor het bemoedigende woord. Maar ik word niet rustig wakker, dat vertel ik je net.

MIK

Je moet er nog aan-

JANNUS

Wennen? Hoe lang nu? Een half- Mik *kijkt hem een moment aan.* Wat?

MIK

Zeven maanden. Acht september namen we dat goedje.

JANNUS

Pfûh. Goedje. *stapt in zijn broek* Ray zou komen, zometeen. *stilte* Rond tien? *stilte* An? Nee nog niet gezien. Ligt vast nog in bed te rotten. Het is ongelofelijk hier. Die douche hier, mijn douche. Bubbels, spetters, stralen: het spat er vanaf. Watergeweld. Ongekend luxe.

MIK

Mijne ook. Doet goed.

JANNUS
Alleen die lichtknopjes-
MIK
Schakelaars-
JANNUS
Dimmers. Wat is het.
MIK
Alles tegelijk. Aantikken is-
JANNUS
Aan.
MIK
Induwen is-
JANNUS
Dimmen. Ja aan krijg ik ze nog wel, maar uit, uit. *kijkt naar buiten* Het begon met de
verte.
MIK
En met de verte kwam het verdwijnpunt.
JANNUS
En met het verdwijnpunt kwam het vertrekpunt.
MIK
Plaatsbepalen.
JANNUS
Je moet altijd weten waar je zit.
MIK
Onze kwaal.
JANNUS
Alleen van daaruit kan je verder.
MIK
Onze kwaal.
JANNUS
kijkt Mik een moment aan Wat is dat, waar zit jij met je hoofd, hersens,
zenuwuiteinden? Neuronen?
MIK
Spiegelneuronen.
JANNUS
Onze kwaal. Dacht ik al. Niet weer hè. Dan heb je al een defect dat tot in de
haarscheurtjes van je leven de boel bepaalt, moet je dan-
MIK
Je moet weten waar je zit.
JANNUS
De eerste keer dat ik onze neuroloog, die Laag-Laag-
MIK
Doktor Laagstreum- Nee-nee, niet. Lang- Langstreum.
JANNUS
Toen die over spiegelneuronen begon dacht ik dat het met narcisme te maken had.
MIK
tikt tegen het tijdschrift Spiegelneuronen, ook al bij toeval ontdekt. In Parma. Jaren
negentig.
JANNUS
Het antwoord op de hamvraag komt uit-

MIK
In Parma zaten een paar makaken met dingen aan hun-
JANNUS
Ik zie iets harigs voor me.
MIK
Makaken? Apen. En die hadden allemaal dingen aan hun kop.
JANNUS
Draadjes, censoren. Net als wij?
MIK
Nee bij hun gingen ze met pinnen naar binnen.
JANNUS
Gadver doe niet-
MIK
Sorry. *stilte* Ja aan die MRI's krijg ik ook de pest. Maar-
JANNUS
Makaken.
MIK
Die moesten grote en kleine voorwerpen oppakken.
JANNUS
Appels, rozijnen. Lekker.
MIK
Oppakken, niet-
JANNUS
Niet gehad, die test. Jij?
MIK
Wil je er nou over denken of niet.
JANNUS
Jawel. Toe maar. Doe maar. Ze gingen-
MIK
Gingen ze kijken wat er in die makakenkwabben gebeurde. Of er iets anders
gebeurde als ze grote of kleine dingen oppakten. Legt op een ochtend zo'n laborant,
terwijl die censoren al aanstaan, een appel neer. Blijkt? Blijkt dat het daar in die
kwabben ook ineens onder stroom staat bij het kijken.
JANNUS
De spiegelneuroren. Het kijken-
MIK
Naar een handeling geeft dezelfde activiteit als de handeling uitvoeren.
JANNUS
Het kijken-
MIK
Naar het neerleggen van de appel-
JANNUS
Geeft dezelfde activiteit als de appel neerleggen. Kijken naar blijdschap-
MIK
Geeft dezelfde activiteit als vreugde voelen. Empathie. Ja jij denkt-
JANNUS
Weer aan sex ja. Kijken naar porno-
MIK
Geeft-

JANNUS

In je spiegelneuronen dezelfde activiteit als neuken. Gek hè. Zeker als je bedenkt dat spiegelneuronen vuren.

MIK

Vuren...

JANNUS

Ja die dingen vuren toch?

MIK

Jannus. *Jannus kijkt naar wat Mik las.* Die ontdekking, die betekent-

JANNUS

V.S. Rama-chan-dran. Klinkt niet Italiaans.

MIK

Die spiegelneuronen, zegt die, die betekenen voor de psychologie hetzelfde als DNA voor de biologie. Moleculen voor de scheikunde. Verklaart-

JANNUS

Verklaart waarom we kunnen leren. Vanwege het imiteren. Verklaart-

MIK

Waarom we begrijpen wat een ander denkt of voelt.

JANNUS

En net wij drie slikken XTC, foute XTC die net die spiegelneuronen voor altijd overstuur maakt. Overweldigend geweldig. Weldadig. Die neuronen van ons vuren niet, die bulderen, knallen. Een canon van kanonnen. Een meerstemmige ontploffing. Niet in de maat: mateloos. Dreunend gaan ze keer op keer te keer, te keer, te keer. Ze exploderen in de asregen van de vorige ontploffing en roffelen met gemak met oerknallen.

MIK

Dat An nog slaapt.

JANNUS

Begrijpelijk.

MIK

Heel begrijpelijk.

JANNUS

Ooh alles is zo begrijpelijk. Uitputtend-

MIK

Indringend.

JANNUS

Ja.

MIK

Nee. Beetje afzondering.

JANNUS

Beter.

MIK

Ja.

JANNUS

En ga! Ga pissen. Ik word er helemaal zenuwachtig van. Nee, privé is passé.

* * *

MIK

kijkt naar de straat buiten Als je ze zo ziet, die mensen. *kijkt* Het zijn weer een hoop boodschappenlijstjes vandaag. *kijkt* Er is een zwerver daar. Heeft alleen een t-shirt

aan. *Hij rilt een moment.* Met dit pestweer wel te verstaan. Maar moet je es kijken, moet je maar es kijken. Dat gaat de hele tijd- *De zwerver staat een soort te boksen. Mik doet hem na.* Denkt de hele tijd: 'Het geeft niet dat het koud is, het is al heet in me hoofd.' Het is- Jannus?

JANNUS

Jij vindt het wel leuk, die empathie?

MIK

Een inlevingsvermogen man! We zijn steen-

JANNUS

Rijk. Ja ongeluk komt nooit alleen. Zit altijd een geluk bij. *kijkt nu ook naar buiten.* Lekker joch.

MIK

Ja.

JANNUS

Die met die vogeltjes-

MIK

Ja ik weet-

JANNUS

Mooi joch toch.

MIK

Wel hetero.

JANNUS

Ja.

MIK

Hé nu-

JANNUS

staat net als Mik Ja nu heb ik ook een gaydar. *weer als Jannus* Hetero, jammer.

MIK

Maar wij-

JANNUS

Jullie hetero's?

MIK

Ja, wij kunnen wel weer nieuwe homootjes maken.

JANNUS

Heb ik wat aan.

* * *

MIK

Die Ray-

JANNUS

Maakt het allemaal nog mee.

MIK

Die Ray-

JANNUS

Daar buiten.

MIK

Ray-

JANNUS

Die nam het niet.

MIK

Wat is dat?

JANNUS

Nooit vreemd gevonden?

MIK

Dat een man van zestig geen XTC slikt vreemd? Vreemd. Wees blij. Was er iemand bij, bij zinnen toen het misging. Want mis-

JANNUS

Hou op, hou op.

MIK

En kijk om je heen, wat is dat allemaal, en wie wou dat zo, en wie heeft dat geregeld? *kijkt Jannus een moment aan* Uit schuld? Heeft dat farmacieconcern anders een flinke poot uitgedraaid. Een vette klui. Die hebben nu wel mooi een poot minder om op te staan. Man, we hoeven nooit meer te werken, we-

JANNUS

Natuurlijk hebben ze betaald. Aandoeningen in het autistische spectrum. The next big thing. Booming bizz. Als je dat kan genezen met die spiegelneuronen-

MIK

Geldpers-geldpers.

JANNUS

Maar Ray-

MIK

Ray die?

JANNUS

Ray en die farmacie-industrie.

MIK

Die.

JANNUS

Hadden ook nog een dingetje.

MIK

Rancune. Ray die-

JANNUS

Pakt gretig tig tonnetjes mee. Denk je-

MIK

Niet. Nee. Natuurlijk draait die geldpers ook voor hem maar-

JANNUS

Zit niet te lachen. Ik weet ook wel dat-

* * *

MIK

voor het raam Kijk de vrouw in de blauwe jas.

JANNUS

op de bank Heeft ze 'm nu weer dicht?

MIK

De jas is dicht.

* * *

JANNUS

in de buurt van het raam De stoplichten springen op groen. Maar ik steek niet over. De

stadsbussen openen hun deuren. Maar ik stap niet in. Winnende nummers worden getrokken. Maar ik loot niet mee. Zovend schuiven schuifdeuren opzij. Er zijn reclames, die schreeuwen hun koppen. Maar niet in mijn ogen. De stad komt tot mij in de geluiden van de straat en het licht dat 's nachts aangaat. De stad komt tot mij in het gestommel van de buurman beneden en razende auto's op weg naar het heden. Er zijn moeders met blèrende kinderen en in het holst van de nacht is er het gesluip. De stad komt tot mij als ik sta te gluren naar figuren in hun kamer of keuken, in de straat of in één van de stegen. De stad. Maar een jas voor buiten heb ik niet. Het komt allemaal teveel binnen.

* * *

Mik komt op vanachter een deur, gehaast.

MIK

Jannus?

JANNUS

kijkt op, schrikt Wat! Weg? Weet je het-

MIK

Niet op-

JANNUS

Zijn kamer?

MIK

Niet op-

JANNUS

De badkamer.

MIK

Niet op-

JANNUS

Niet in zijn badjas?

MIK

Nergens.

JANNUS

Oh shit-shit-shit! De, de etter. Klootzak.

MIK

En waarom? Hij weet hoe- Dat kan niet.

JANNUS

Dat gaat niet. Dat gaat wel.

MIK

Maar gaat niet goed.

JANNUS

Hij is naar Maaïke.

MIK

Maaïke.

JANNUS

Hij is naar haar toe-

MIK

Helemaal naar-

JANNUS

Holland toe.

MIK

Daarom-

JANNUS
Daarom was die gister- Nee-
MIK
Dat lukt hem nooit. Nooit!
JANNUS
Kon al nooit zonder haar.
MIK
Die twee horen bij elkaar.
JANNUS
Twee rails.
MIK
Eén spoor.
JANNUS
En tig ontsparingen.
MIK
Dit gaat niet goed. Moeten we doen? An houdt dat niet vol.
JANNUS
Há. Verkijk je niet. Mensen zijn tot van alles in staat.
MIK
Ja dat blijkt wel als je zoiets stoms flikt, fuck!
JANNUS
Hé-

* * *

MIK
Jij wil hem gaan zoeken.
JANNUS
Jij wil dat ik hem niet ga zoeken.
MIK
Jij denkt dat je hem kan vinden.
JANNUS
Ik denk wel meer.
MIK
Je denkt te weten waar die is.
JANNUS
Jij denkt alleen aan de gevaren.
MIK
Jij alleen aan An.
JANNUS
Dat denk ik niet.
MIK
Jannus je weet-
JANNUS
Ik weet hoe het is.
MIK
Ondoenlijk het is.
JANNUS
Ik weet-
MIK
Weet je hoe je er aan toe was?

JANNUS

Toen?

MIK

In het ziekenhuis, de verkeerde deur ingaan-

JANNUS

Toen-

MIK

In een behandelkamer staan. *stilte* Toen: eerste hulp, eerste wanhoop.

JANNUS

Nee niet, je houdt-

MIK

Die man was tegen een koe opgereden, auto-ongeluk, lag bijna in stukken, die man-

JANNUS

Hou je op? Dat is niet lekker om binnen te krijgen. Ik versteende.

MIK

Het verbrijzelde je. Je was een puinhoop daarna. *Het valt stil. Dan: aanzwellend het gezoem van de lift. Mik kijkt naar Jannus.*

JANNUS

kijkt van Mik naar de lift Wat? Geen pling? Belletje nu al stuk?

MIK

An. *Jannus schrikt.*

* * *

MIK

De liftdeur is open. Het licht uit de lift is het voornaamste. Het gaat snel. Nee zo is het niet. Zien wij iemand...

JANNUS

Zoals je het huis van je jeugd betreedt.

MIK

Zoals je verbaasd bent over de proporties.

JANNUS

En dat wat toch net anders is dan gedacht.

RAY

Dezelfde ramen maar andere gordijnen?

MIK

Zoals je na jaren het huis van je jeugd betreedt-

JANNUS

Zo zijn wij thuis in andere levens.

RAY

Jullie kennen de weg.

MIK

Het ziet er alleen net even anders uit.

JANNUS

Op die manier begrijpen wij.

MIK

Snap je?

* * *

RAY

zet tas met boodschappen bij een stoel Blijf die lift benauwd vinden. Net een kist, een capsule. Tijdcocon. Het is altijd even schakelen als ik hier kom.

JANNUS

Je hoofd is geen versnellingsbak.

RAY

Wat bedoel je-

JANNUS

Dat spreekt voor zich.

RAY

Oh nee daar ga ik niet voor. Wanneer woorden voor zichzelf gaan spreken, pak dan maar in. Woorden zijn net beesten, willen zich enkel voortplanten, beesten, woorden. Het maakt woorden niet uit of ze wat zeggen. Zolang ze maar gepraat worden. Dus nu even duidelijk graag. Jullie- jullie fantastische gave heb ik niet, maar ik ben niet gek: wat is hier aan-

MIK

An.

RAY

An?

JANNUS

Is weg.

RAY

An weg? Hoe-hoe?

MIK

Weg.

RAY

Wat is dit voor trip? Verdomme. Kijk ik ga overal heel ver in mee maar dit- Jullie zouden hier blijven. Dat was toch heel duidelijk de afspraak. Waar is die naartoe?

MIK

Maaike. Denkt Jannus.

RAY

Jannus?

JANNUS

Ja, Maaike.

RAY

Tegen Mik En jij?

MIK

Geen idee.

RAY

Heeft die niks gezegd, gedacht?

JANNUS

Niets.

RAY

Heb ik jullie hier eindelijk, op deze plek. En dan verdwijnt- Hoe ga ik dat vertellen? Ze zien me aankomen daar. Weten jullie wat dit gekost heeft? Dat organiseer je niet zo, zo maar. Maar zo wouden jullie het en dus deden we het zo. Mag ik dan op enige medewerking rekenen?

JANNUS

Ik wilde gaan zoeken maar Mik- Jij moet zoeken.

RAY

En jullie alleen laten? Shit. Hoe kan dat nou? Hoe kan het nou zo uit de hand lopen.

MIK

Misschien-

JANNUS

Ja misschien-

MIK

Heb je je hand overspeeld.

RAY

pakt de boodschappen weer op en gaat naar de keuken Laat me nadenken.

* * *

MIK

Dat klopt: naar Maaïke is onzin.

JANNUS

Ja, je vraagt je af:

MIK

Hoe denkt die daar te komen.

RAY

Ja.

JANNUS

De metro denk je? Nog geen halte of hij is gek.

MIK

Al die mensen, al die indrukken.

JANNUS

Hij denkt vliegtuig.

MIK

Vliegtuig? Fasten your seatbelts in een wc-rol? Ondenk-

JANNUS

Een auto? Koopt die een auto?

MIK

Rijden. Kan.

RAY

Ja?

MIK

Ja kan die alleen.

JANNUS

Wat je zegt, meer dan drie dagen is het niet.

MIK

Kan die doen. Tanken, zou ook kunnen.

JANNUS

Het duurt je te lang hè?

MIK

Wat gebeurt er als ze hem vinden?

JANNUS

Toe maar. Ga maar bellen.

* * *

MIK

Van Ray is vaag te horen dat hij in een aangrenzende kamer belt. Mik zit op zijn knieën naast

de lift. Hij heeft het bedieningspaneel opengeschroefd. Handig van An. En slim. Als je bedenkt wat An kan. verbindt twee draadjes. De liftbel klinkt hard. Werden wij niet wakker.

JANNUS

Wij drie. We waren een gang en we deden: beng!

MIK

Stel je niet aan. Hij komt terug, zo, heus.

* * *

JANNUS

Hou toch- Die spiegelneuronen kunnen vuren wat ze willen maar dat gaat er bij mij niet in. Zeker van jou niet. Nee dat jij toen geen XTC slikte? Je bent tenslotte een epi- Epi-

RAY

Epi? Lepticus?

JANNUS

Nee-nee. Een- *kijkt naar Mik*

MIK

Epicurist.

JANNUS

Ja zo iemand die-

RAY

Ik weet wat een epicurist is. Maar dat ben jij ook.

JANNUS

Ik ook, ja, maar er is een verschil. En dat is dit: jij bent wel es naar de hoeren geweest-

MIK

Nee Ray dat hou je niet-

RAY

De hoeren ja en jij, jij niet?

JANNUS

Nee ik was de hoer.

MIK

Jannus, daar had ik nog niet aan gedacht.

JANNUS

Nee dat doe je nu.

MIK

Ja ik merk het. Je was nog-

JANNUS

Zullen we ergens anders aan denken?

MIK

Maar die keer-

JANNUS

Niet die keer: drie keer. Maar drie keer.

MIK

Niet meer?

JANNUS

De laatste jaren gebruikte ik het alleen nog om mannen van me af te houden, in van die cafés. Zat dat dan aan je dan deed ik: *Mik maakt met duim en wijsvinger het gebaar voor geld.* Kon je ze enorm mee afzeiken. Ja-

MIK

Plassex.

JANNUS

Ja.

RAY

Jongens jullie kunnen toch- Ik hoef dat toch niet te horen? Bezit een superieure empathische gave-

JANNUS

Het is geen gave. Het is een defect.

RAY

Wat het ook is: waarom nog praten als je zoiets kan?

JANNUS

Als je met iemand vrijt dan praat je daarnaast toch ook nog met elkaar?

MIK

Elk medium heeft zijn mogelijkheden.

JANNUS

En zijn beperkingen. Ray?

MIK

Há. Liever alleen sex, denkt die, liever praten niet. *Ray kijkt Mik uitdagend aan, slaat dan ineens zijn ogen neer.* Hé wat is- schrik?

RAY

Soms realiseer ik wat er met jullie-

MIK

Is. Precies dat, wat je dan doet, je in ons, een ander inleven. Dat doen wij ook. Kunnen niet anders. Maar je moet maar zo denken: één leven is geen leven.

JANNUS

Nee geef mij maar een dubbelleven.

RAY

Twee halen, één betalen.

MIK

Twee maar?

* * *

JANNUS

RAY hoort het aan. Eén: ik word wakker. Eén: het is er niet. Eén. Vanaf moment één kan ik mijn eigen gedachten niet volgen. Eén. Laat staan dat ik ze de baas kan. Mijn eigen gedachten. Of dat ze me van dienst zijn bij, bij bijvoorbeeld opstaan? Drieëntwintig. Geen sprake van. Dol. Me omdraaien wordt een aardverschuiving. Een slokje water pakken wordt een bedevaart, een pelgrimage naar het nachtkastje. Met het aanklikken van het licht schakel ik in op een netwerk dat duizenden huishoudens met elkaar verbindt. Met draadjes. Dit denken toont daarbij een verdeeldoos op een koelkast. Tosti-ijzer en koffiezetapparaat zijn daar op ingeplugd. Er liggen broodkruimels. Dit denken toont een warboel van draden, snoeren achter de computer van een student die amper thuis is. En in de loft van een hoogopgeleide vrouw toont het een dubbel stopcontact bij een dubbel bed. Eén stekker daar hangt slap naar beneden. Die is van het bedlampje voor de partner. Maar er is geen partner en het stopcontact wordt gebruikt voor een vibrator. En dan heb ik pas het licht aangedaan, ben ik nog niet opgestaan of iets.

* * *

RAY

Jullie zeuren. *breed gebaar naar de straat beneden* Jullie nemen al die vrienden, die nemen jullie zo bij de hand. Maar jullie nemen ze niet mee, nee jullie gaan met hun mee. Dat is toch het grootste goed? De totale overgave. De grootsheid van jezelf zo klein mogelijk maken. Deemoed vind ik zo'n mooi woord. Zoals je verliefd op de vrouw van haar lichaam houdt, zo ben ik gek op de klank alleen al: deemoed. We zouden onze grote bek wat vaker moeten houden. Deemoed: we weten niets. Deemoed. Iedereen is een geest op sterk water. Deemoed. Want het leven is slechts een weckfles. De weckfles waarin die geest goed blijft.

JANNUS

Daar word jij deemoedig van.

RAY

Inderdaad.

JANNUS

zucht Ja dat merk ik.

RAY

En wat is er met jou aan de hand?

MIK

Hij maakt zich zorgen om An.

JANNUS

Ik mis hem, hij mist haar en zo mist iedereen elkaar.

* * *

MIK

Die ander bedoel ik, die waar jij het over hebt heeft zwangerschapsverlof.

RAY

Niet te zien met zo'n dikke jas. Zwangerschaps- *wendt zich van het raam af* En dat is dan ook weer zo kenmerkend hè, voor het soort samenleving, alles efficiënt, niks voor de lol. Want wat moet je nou met zwangerschapsverlof, waarom alleen zwangerschapsverlof? Geef dan ook neukverlof, fuckverlof.

JANNUS

Hebben ze al. In gevangenissen. Verlof zonder toezicht, neukverlof.

RAY

Kijkt naar Jannus, peilend.

* * *

RAY

AN staat naast de liftdeur. Mik en Jannus kijken hem aan. Het licht uit de lift is het voornaamste. Het gaat langzaam. Kom aan, schuif aan.

JANNUS

Kijk me es aan? Wat is jou gebeurd.

RAY

Waar kom je vandaan.

MIK

Drink, drink wat.

RAY

Wat?

MIK

Water.

JANNUS

Je shirt, gescheurd.

RAY

schenkt water in Kan die ons wel verstaan?

MIK

Geef hem es ruimte.

AN

blijft niks zeggen

RAY

Ik kan in ieder geval gaan bellen.

* * *

MIK

AN zit inmiddels. Meedoen.

JANNUS

Meegaan.

MIK

Meedenken. Rustig maar. We hebben de boel in de hand. Het dak boven onze hoofden is betaald. De bevoorrading is in orde. De afvoer van andere dingen, ook ok. Heet onafhankelijkheid.

JANNUS

En onafhankelijkheid is een groot goed.

MIK

Maar geen onafhankelijkheid zonder afscheid.

JANNUS

Gewoon, wij laten achter ons een aantal dingen. Zo wij dat doen, dan doen wij dat zo. We geven ze gewoon weg. Wij laten achter ons, een aantal dingen.

AN

blijft niks zeggen. Stamelt dan na enige tijd Dat plafond lijkt op de binnenkant van een schedeldak. Mijn god, wat een trip.

MIK

Het is gekkenpraat.

JANNUS

Niet goed, geen raad.

MIK

Niet in staat, denkvermogen dat het afluist. Geen maat, obstinaat-

JANNUS

Ja je weet niet eens of je het in centimeters, kilo's of uren moet meten.

MIK

An?

JANNUS

An wat is je maat man. In godsnaam.

AN

Jij bent mijn maat. *valt*

* * *

RAY

Kunnen jullie dan niet zien wat er in hem omgaat? *geeft An een duwtje* Kom, spreek. Spreek op, laat een woord uit je mond ontluiken, bloei op, blijf niet langer een knop,

beken kleur en trek open die scheur.

AN

Door heuvels in de ochtendschemer. Over daken en toppen van bomen. Langs flarden natte mist. Dwaalden mijn gedachten naar het ontwaken naast haar. In die kamer boven de stallen. Uit de hoogte, daar, tussen die nokbalken door. Door de slierten sigarettenrook. Dwaalden mijn gedachten. Naar het ontwaken met haar. Onder dekens en op haar slaapzak. In die kamer boven de stallen. Vanaf de rugzak bij het lage raam. Langs de uitgetrapte kleren. Dwaalden mijn gedachten naar dat sierlijke ontwaken van haar. Wanneer zij haar ogen opsloeg, dan was dat als een boek dat ze opensloeg, als altijd nieuwsgierig naar waar ze was gebleven.

* * *

AN

Het komt allemaal maar binnen. Voor mij is het gras te gras-

MIK

Te groen.

JANNUS

Voor hem is de hemel te hoog-

MIK

Te blauw.

AN

Te hemels. Voor mij bloeien de bloemen op hun bloeist. Straalt de zon op haar straalst. Regent de regen op haar natst. Zie je dit?

JANNUS

Buiten komt binnen.

AN

De overtreffende trap vertrapt zichzelf. Maar verheft zich dan als nooit tevoren. Buiten komt binnen. Alles trilt, zoemt en siddert op zijn allest. Het bloeit met de bloemen op zijn bloeist. Het lispelt met de bladeren in de linden. Zweeft de vink op zijn zweefst. Alles op zijn allest gonst en gromt. Het pakt me op, neemt me mee en zet me pas een lichtjaar en een seconde verder weer neer. Op precies de juiste plaats.

JANNUS

En: de juiste tijd.

MIK

Precies.

AN

Buiten komt binnen, het komt allemaal maar binnen.

RAY

Het benauwt. Ja.

* * *

AN

Ik wou naar haar toe, maar ik kwam nergens, kwam niet eens ergens toe. Ik wou het haar uitleggen, ik moest haar zien, vertellen. Kon geen kant op. Kansloos. Ik school in die parkeergarage, ik schreef het op, op mijn knieën, voor haar, schreef ik het op. Ik schreef van het terras, het stoppen, het goedje, het half jaar onderzoeken en wat we nu hebben, wat er nu met ons is.

JANNUS

Kon je dat uitleggen? Volgens mij snapt zelfs Ray het niet echt.

AN

Ik schreef dat het zo iets is als de moeder die de voordeur opendoet en daar twee agenten ziet staan. Een dergelijk weten. Bij een eerste blik: weten. Bij een eerste blik niet meer in deze wereld kijken maar...

JANNUS

Ja? Maar?

AN

Maar ze zal het nooit lezen. Verscheurd.

* * *

JANNUS

tegen An die ogenschijnlijk slaapt Dit is luisteren. Dit is stil zitten. Dit is wat je doet. Je peinst. Je peinst en verder deins je overal voor terug. Er zitten sloten op de deuren. Er hangen zware gordijnen voor de ramen. Alles is met tochtstrip luchtdicht afgedicht. Het glas is verdubbeld, gelaagd, de muren zijn geïsoleerd, dik. Dit huis is een kluis. En jij zit in die kluis. Want je moet verborgen blijven: je bent een schat.

* * *

JANNUS

ruimt samen met Mik de tafel af. Ray luistert geïrriteerd. Weet je wat ik aan het hele verhaal aldoor nog ongekend geestig vind? Dat toen ze erachter kwamen wat dat middel met ons had gedaan-

MIK

En wat daar de mogelijkheden van waren.

JANNUS

Mogelijkheden?

MIK

Zij zagen gelijk-

JANNUS

Miljoenen ja. Het miljoenenconcern zag miljoenen. Ooit bij stilgestaan Mik? Nee ik merk het al. Maar ze zagen wat wij hadden-

MIK

Wisten dat dat met dat goedje te maken had-

JANNUS

Dat wisten ze want alleen wij drie hadden dat en dus-

MIK

Dat goedje verborg het geheim-

JANNUS

Hé. Spiegelneuroot. Hou daar mee op. Kan er niet tegen als je aldoor mee-

MIK

Denkt. Nee-

JANNUS

Maar het is niet de eerste keer dat ik dat denk.

MIK

Ja-ha.

JANNUS

Kan niet op twee sporen tegelijk- die echo. Heb jij dat dan niet?

MIK

Dat het gaat rondzingen in je hoofd.

JANNUS

Feedback in je kop ja.

MIK

Ja rondzingen.

JANNUS

Ja feedback.

MIK

Rondzingen.

JANNUS

Feedback.

MIK

Rondzingen. *Jannus valt in.* Ja!

RAY

Hé! Zeg. Zit elkaar niet gek te maken.

JANNUS

Wat wij hadden geslikt verborg het geheim, maar wij hadden het geslikt en dat was weg, dus? Moesten ze op zoek naar meer. Ray ondervraagd, dat weten we. Maar toen? *Jannus begint te grijnzen, Mik volgt.* Stel je voor, hebben ze het hele narcotica-apparaat ingeschakeld om nog wat van dat middel te pakken te krijgen. Undercoveragenten. Natgeregende steegjes. Dealtjes, overvallen, verhoren. Alles in naam van de medische wetenschap. Daar zijn op topniveau speciale mandaten voor verleend.

MIK

Moet wel.

JANNUS

Vonden ze eindelijk die dealer, had die niks meer, alles doorverkocht. Zij balen. Aan wie verkocht? Waar woont die? Aan wie nog meer verkocht? Weer op zoek. Bestanden uitpluizen, af luisteren. Hebben ze een adres, vallen ze daar binnen met hun zwarte helmen, zwarte vesten en zware guns-

MIK

Schrikt die gebruiker zich helemaal de kleren.

JANNUS

'Waar is het spul, waar is het middel, zeg het, zeg het. We keren het hier helemaal binnenstebuiten.'

MIK

Verklapt die bibberende junk het. 'Het, het ligt, daar ligt het.'

JANNUS

En wat gebeurt er? Al die zwarte mannekes ineens blij, blij! 'Dank u, u hebt de medische wetenschap enorm geholpen. Goedemiddag.'

RAY

Zeg ik ga maar es, er is-

MIK

tegen Jannus Dit luisteren. Dit stilzitten. Dit is wat jij doet.

JANNUS

Dat luisteren. Dat stilzitten. Dat doe ik ook.

AN

lacht Nee wij zijn niets meer.

JANNUS

In een wereld die je alleen kent als je wat bent.

AN

Zijn wij niets meer.

MIK

Zij wel. Zij zijn de gevel van dat warenhuis opnieuw aan het voegen. Om acht uur beginnen ze met zijn drieën met machinegeweer-beitels op die stenen in te hakken. Zulke mensen... die hebben op het einde van de dag wat gedaan.

RAY

Ja Jannus allemaal best, maar je kijkt me aan alsof ik er wat aan kan doen.

JANNUS

Zo. Kijk ik zo? De beurswaarde van jou inlevingsvermogen keldert.

AN

Hou je koers in de gaten, Ray, hou koers.

JANNUS

doet Ray na Alsof ik er wat aan kan- Je kòn er wat aan doen. Want zo ging het niet, zo ging het niet, toch? Ray? Met dat goedje. Nee zo ging het niet, maar hoe ging het wel?

RAY

Hé jongens. Kom op, wat is dit? Toe, snap out of it.

AN

Wat is het geheim dat niemand verklapt?

MIK

De som die niemand snapt.

RAY

Doe niet zo paranoia!

JANNUS

Geen achtervolgingswaanzin, wij. Inlevingswaanzin, dat is het.

RAY

Ik weet het niet, niet meer, met jullie. Wat wil je horen, wat wil je dat ik zeg, ik word- Wat is dit voor trip?

JANNUS

Ja. Zeg het es.

AN

Waarom slikte jij niet?

RAY

Wat denken jullie wel niet?

JANNUS

Wij denken, heel eenvoudig, wat jij denkt.

AN

En niet wat jij niet denkt.

RAY

Ik weet niet meer wat ik denk.

MIK

Dat denk ik ook.

AN

Dat goedje Ray, wat was daar mee?

JANNUS

Was er iets mis met dat goedje? Ja je kan natuurlijk elke keer weer in gedachten beginnen met het opzeggen van het alfabet, maar An lag niet te slapen daarnet, en Mik heeft ook opgelet, op jou gelet.

AN

Ze moesten meer van die XTC hebben, ze zijn naar jou gegaan, ze hebben je verhoord, waarom ben je niet veroordeeld-

RAY

Veroor-

JANNUS

Handel in verdovende middelen.

AN

Drie maanden voor twee plantjes was het.

MIK

Wat doet XTC dan wel niet.

RAY

Nee-nee. Kom op. Jongens. Luister. Dit gaat helemaal de verkeerde kant op. Bekijk het van mijn kant.

AN

Dat is peredics wat ik-

RAY

fe/ Luister goed. Ik had een keus. Toen het mis ging. Met jullie. Kon ik kiezen. Jullie naar het ziekenhuis brengen met de kans gepakt te worden, of verdwijnen. Ik heb jullie weggebracht.

* * *

RAY

Hier houdt het op. Er is niks meer. Niks hou ik meer op. Deze naaktheid. Kaalslag. Ik hou niks meer op, niks meer binnen. Ik loop leeg. Ik blaas niks meer op. Ik loop leeg als een ballon en fladder flatsend even onvoorspelbaar door de ruimte. Goed dus. Een XTC-lab. In dat dorp-.

AN

Dat is dat dorp-

RAY

Waar die wietdealers zaten. Ja. Die lui.

MIK

Die?

RAY

Die had ik een keer verteld dat ik laborant was.

JANNUS

Hij gaat-

AN

Zielig doen.

JANNUS

Als je hem-

AN

Zo ziet.

JANNUS

Zou je-

AN

Geloven dat die er niks aan kon doen.

JANNUS

Hij gelooft-

AN
Het zelf niet.
JANNUS
Bedoel ik. Voorbedachte rade.
AN
Ingecalculeerde schade.
JANNUS
Uitgedacht. Uitstekend.
MIK
Dat runde zijn eigen lab. Een ordinaire pillendraaier is het, mijn oompie.
RAY
Voor het runnen van zo'n lab zetten ze je jaren weg! Wie had er dan voor jullie gezorgd?
AN
Ach god.
RAY
Gevangenis hier zijn iets anders-
AN
Dan bij ons? Zou het niet weten. Nooit gezeten.
RAY
Toen ik vijf dagen zat kwam er zo'n advocaat, bekaktepraat. Van zo'n farmacieconcern. Dure kerel, kon me vrij krijgen, als zij jullie konden krijgen. Heb ik dit uitgesleept. *parkeert zichzelf voor Jannus* Niet goed onderhandeld? Ontbreekt het de heren aan iets? Stelletje-
JANNUS
Waarom dat goedje, die gevolgen, waarom.
RAY
Het was een monster nou goed.
MIK
Het goedje was een monster?
JANNUS
Een monster.
AN
Zeg dat.
MIK
Wist je dat?
AN
Ok het zijn allemaal niet zulke stabiele reacties- Maar wist je-
MIK
Ok je kan dat niet altijd goed inschatten maar heb je-
AN
Hij wist het-
MIK
Je hebt ons gebruikt om te testen?
JANNUS
Zeg, ik ben geen aap!
MIK
Nee je bent goedkoper.

* * *

MIK

*Ray wil, maar kan niet weg. Wees trots, je schaart je in de eindeloze rij van mensen, mensen uit mijn familie, mensen uit hier, Saloniki, mensen uit Amerika, mensen van waar dan ook, mensen, één lange rij, dwars door de eeuwen heen, tot in de middeleeuwen, voorbij de Grieken, de eerste mensen, heel die goddeloze rij klotemensen die dit paradijs dagelijks verzieken met hun kortzichtige, kortstondige lustbelevinkjes. Het gemakkelijkste, het meest voor de hand liggende, lafste. Weet je waarom ik zoveel kon zuipen, zoveel kon slikken, zo gemeen kon neuken, zo eindeloos kon blowen? Omdat ik verachtte. Verachtte. En uitgerekend ik, ik krijg een empathische overgevoeligheid. Mijn god, alles, alles wat ik zie, daar verplaats ik mij in. *ziet bijvoorbeeld een lelijke vaas Zelfs die vaas! schopt vaas om**

AN

Als jij je straf wil ontlopen moet je nu gaan rennen.

* * *

RAY

staat buiten adem in een hoek Godsamme.

MIK

De tijd heeft je te pakken hè. Je lijf is ouder geworden, de wereld is kleiner geworden.

AN

Het verdriet ook minder groot?

JANNUS

Jij bent in ieder geval brozer geworden, spieren zijn slapper geworden, naar jou gluurt de dood.

MIK

Maar deemoed, deemoed. Je hart is niet langer van steen. Nee het zal niet meer breken. Nee het is eindelijk van vlees, en bloed, het zal alleen nog-

JANNUS

Verrotten.

* * *

Mik stapt op Ray af. An en Jannus schieten toe maar Mik haalt uit. En slaat. En raakt. Maar krimpt meteen, identiek aan Ray, van pijn in elkaar. Hij haalt nogmaals uit maar ook deze keer krimpt hij in elkaar.

* * *

MIK

Ray drukt op het loshangende bedieningspaneel voor de lift. Het zoemen van de lift begint en wordt harder. An houdt Mik òf vast òf erg in de gaten. Had ik niet gedacht.

AN

Ook niet.

JANNUS

Ook niet gedacht.

AN

Geen moment.

JANNUS

Bij me opgekomen. *De liftbel klinkt.*

AN

Nee had jij eraan gedacht dan had ik er ook wel aan gedacht.

MIK

Kan niet eens meer iemand voor zijn kanus klappen. *De liftdeur gaat open. Het licht uit de lift is het voornaamste.*

RAY

Het goedje heeft nog ongekende mogelijkheden, zo te zien. Als ik het zo bekijk, jongens, ziet het er naar uit dat jullie de nieuwe wereldvrede zijn. *stapt in de lift Denk daar maar aan. De lift gaat dicht en naar beneden. Mik rukt het bedieningspaneel los, de lift komt gierend tot stilstand. Kortsluiting in het penthouse. Donker. In de verte is de woede van Ray te horen.*

* * *

MIK

Alle drie zitten ze met hun rug naar de lift. Dit stilzitten. Dit luisteren. Dit horen. We stoppen, zijn gestopt, eindelijk, met alles.

JANNUS

Wij maken ons eigen: een ontbinding in bloemrijke geuren, wij ontluisteren ons van alle gezeik, ontvreemden ons uit ons eigen leven, onthemen ons met vergetelheid.

MIK

Wij verbeelden ons niets, maar verspreken ons alles.

AN

Vanaf het begin der tijd heeft de macht zich aan het zicht onttrokken. Het verborg zich in de kracht van de overwinnaar, school in torenkamertjes van kastelen. Het gebruikte stromannen als schild, maakte van het open vizier een masker. Want weet men van de macht niet waar die zit, dan is die macht nog machtiger. Dus wij op jacht, jarenlang, zoeken. De laatste schuilplaats van de macht blijkt uiteindelijk de daad. *Nog eenmaal is Ray te horen.* Wij doen van ons spreken door niets meer te doen. Onthul de wijsheid van de eeuwige twijfel. Ontsnap uit de catacomben van het dagelijks leven. Ontmantel de macht van de daad.

MIK

Dit luisteren. Dit stilzitten. Dit alles stil zetten. Dat is alles.

JANNUS

Geen handeling zal-

AN

Zal zelfs maar verdampen uit deze broze-

JANNUS

Broze-

MIK

Lichamen.

AN

Amen. Zand erover.

JANNUS

Kruis erop.

MIK

Klaar.

AN

Wat een trip.

JANNUS

Nou mijn god. Wat een-

MIK

XTC.

AN

XTC.

Terwijl het licht dooft is nog net te zien hoe het decor weer verandert in het terras.